

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részitélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.340/2015/7.

A tanács tagjai: . Pethőné dr. Kovács Ágnes a tanács elnöke
. Osztovits András előadó bíró
. Farkas Attila bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Berényi és Bán Ügyvédi Iroda ügyintéző:
dr. Bán János ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: dr. Posta Attila ügyvéd

A per tárgya: nemzetközi fuvardíj

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Győri Ítéltábla Gf.II.20.080/2015/4. számú részítelet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Győri Törvényszék G.20.932/2013/20. számú részítelet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős részíteletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 113.400 (száztizenháromezer-négyszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 357.700 (háromszázötvenhétezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

A részítelet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint a fuvarozó felperes és a szállítmányozó alperes között 2010 elejétől tárgyalások kezdődtek az alperes két megbízójának nemzetközi áru fuvarozási megrendeléseinek teljesítéséről. 2010. június 10-én - a tárgyalások eredményeként - az alperes írásbeli szerződést küldött a felperesnek, amelyet a felek nem írtak alá. Az alperes egyedi megrendeléseire azonban a felperes már 2010. március 19-től rendszeresen teljesített gépjármű alkatrész áru fuvarozást németországi és hollandiai felrakással, magyarországi lerakással. 2010. július 30-án az alperes - 60 napos felmondási idővel - felmondta a megbízóival kötött szállítmányozási szerződést, így megrendeléseire a felperes 2010. szeptember 30-ig

teljesített gépjármű alkatrész nemzetközi árufuvarozást. A felperes a fuvardíjról 127.850 €-s, 2010. október 30-án esedékes és 1412,5 €-s, 2010. október 31-én esedékes számlát állított ki. 2010. november 9-én e számlák ellenértékeként az alperes 80.102,95 €-val kevesebb összeget, 49.159,55 €-t utalt át.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében 80.102,95 € Ft ellenértéke, 22.032.316 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest nemzetközi fuvardíj hátralék címén.
- [3] Az alperes ellenkérelmében a felperes követelésének jogcímét és összegét nem vitatta, azonban ellenkövetelésként a kereset összegével egyező beszámítási kifogást terjesztett elő. Ez utóbbi körében egyrészt arra hivatkozott, hogy egyes fuvarfeladatok késedelmes teljesítése miatt megbízói 20.492,5 € késedelmi kötbérrel terhelték, és ezt kártérítésként kéri a felperestől. Másrészt, mivel a felperes nem tudott minden egyes megrendelésre fuvareszközt biztosítani, másik fuvarozót kellett keresnie. A magasabb díjazásért vállalt fuvarozásból eredően a felperessel fennállt jogviszonya alatt 24.610 € fuvardíj különbözete keletkezett. Az alperes harmadrészt 35.000 € ellenkövetelést elmaradt haszon jogcímén támasztott a felperessel szemben.

Az első- és a másodfokú részítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság részítéletével az alperest 22.032.316 Ft és járulékai megfizetésére kötelezte. A részítéletet előzetesen végrehajthatóvá nyilvánította. Rögzítette, a perben a felek között nem volt vitás a fuvarfeladat elvégzése és a fuvardíj mértéke sem. A Pp. 213. § (2) bekezdése alapján arra figyelemmel hozott részítéletet, hogy az alperes beszámítási kifogása további, hosszadalmas bizonyítást igényel, míg az alperes elismerésére figyelemmel a kereset vonatkozásában már tárgyalásra nincs szükség. Az alperes által elismert követelésben marasztaló részítéletet az elsőfokú bíróság a Pp. 231. § d) pontja alapján nyilvánította előzetesen végrehajthatóvá.
- [5] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét a főkövetelés és járulékai vonatkozásában helybenhagyta, míg az előzetes végrehajthatóság kimondását mellőzte. A fellebbezés indokaira tekintettel kifejtette: az elsőfokú bíróság a perbeli nyilatkozatoknak megfelelően állapította meg, hogy az alperes a felperes nemzetközi fuvardíj iránti követelésének jogalapját és összegét nem vitatta. A Pp. 213. § (2) bekezdése, valamint a 3/2000. PJE határozat szerint a bíróság részítélettel valamely kereset egészét is elbírálhatja, ha az alperes beszámítási kifogása miatt a tárgyalás elhalasztása szükséges. A másodfokú bíróság is

kifejtette, az alperes kereset összegével egyező beszámítási kifogásának elbírálása miatt továbbá bizonyítási eljárás lefolytatása szükséges. Egyetértett ezért a jogalapjában és összegében nem vitatott kereseti követelés tekintetében a jogvita részítélettel való lezárásával. Figyelemmel arra, hogy az alperes beszámítási kifogást terjesztett elő, nem látott jogi lehetőséget a részítélet előzetes végrehajthatóvá nyilvánítására.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős részítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság részítéletét megváltoztatva, a marasztalási összeg 18.459.608 Ft és járulékaira való leszállítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős részítélet a „Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló Genfben, 1956. évi május hó 19. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről rendelkező 1971. évi 3. törvényerejű rendelet (továbbiakban: CMR egyezmény) 23. cikkébe, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 205. § (1) bekezdésébe, 216. § (1) bekezdésébe, a Pp. 163. § (2) bekezdésébe, 166. § (1) bekezdésébe és 253. § (3) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő. Iratellenesen állapította meg ugyanis azt, hogy volt helye részítélet meghozatalának. Kérte, hogy a felülvizsgálati kérelme III. pontjában a fuvardíj csökkentésére előadott tényeket a Kúria vegye figyelembe, s az alapján az alperes beszámítási kifogásának részben adjon helyt. Állította, hogy a másodfokú bíróság túlterjeszkedett a fellebbezésen, mert a beszámítási kifogás jogalapját és összegét illetően is kifejtette jogi álláspontját. Az alperes végül arra hivatkozott, hogy a jogerős részítélet jogszabálysértő módon állapította meg a késedelmi kamat kezdő időpontját.
- [7] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős részítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A Kúria a jogerős részítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt a hivatkozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.
- [9] A Kúria mindenekelőtt rögzíti: a felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati eszköz. A Pp. 270. § (2) és (3) bekezdése értelmében ezen eljárás tárgya annak megítélése, hogy a jogerős ítélet (részítélet) megfelel-e a jogszabályoknak.
- [10] A perbeli jogvitában az alperesi fellebbezésben foglaltak alapján a másodfokú bíróságnak kizárólag arról kellett döntenie: az alperes elismerésére tekintettel, amely szerint a felperes olyan összegű fuvardíj megtérítését kéri, amely őt megilleti – mert a fuvarfeladatot ellátta és a felszámított összeg is megfelel a felek között létrejött megállapodásban kikötöttnek – továbbá a keresettel

szembeni beszámítási kifogásra figyelemmel volt-e helye részítélettel az alperes marasztalásának, vagy a keresetet csak az alperes beszámítási kifogásával együtt bírálhatta volna-e el az elsőfokú bíróság. A másodfokú bíróság ezt a jogkérdést az elsőfokú részítélet helybenhagyásával, az abban írt, a beszámítási kifogásra nézve további tárgyalás szükségességével egyetértve megválaszolta.

- [11] Az alperes felülvizsgálati kérelmének 6. oldalán maga is elismerte: az eljáró bíróság hatáskörébe tartozik annak megítélése, hogy valamely elébe vitt, elkülöníthető kérdés tekintetében részítélettel határoz-e. Az alperes változatlanul nem vitatta, hogy a keresetben megjelölt fuvardíj felszámítása helytálló volt. Felülvizsgálati kérelmében kizárólag azért támadta a jogerős részítéletet, mert - álláspontja szerint - az előterjesztett beszámítási kifogás miatt nem volt helye a keresetnek megfelelő teljes helytadásnak, továbbá, mert vitatta a másodfokú bíróságnak a beszámítási kifogás jogalapja és összszerszerűsége körében kifejtett véleményét. Ez utóbbi miatt állította, hogy a támadott határozat a CMR egyezmény 23. cikkét, a Ptk. 205. § (1) bekezdését, 216. § (1) bekezdését, a Pp. 163. § (2) bekezdését, 166. § (1) bekezdését, 253. § (3) bekezdését sérti.
- [12] A Kúria álláspontja mindezzel szemben az: a jogerős részítélet az elsőfokú részítélettel azonosan, a beszámítási kifogást érdemben nem bírálta el. A másodfokú bíróság határozata indokolásában csak az annak elbírálására irányadó szempontokat rögzítette. A beszámítási kifogásról szóló érdemi döntés hiányában ezért a részítélet indokolásának ezek a megállapításai nem képezhették a felülvizsgálat tárgyát. A Kúria így nem foglалhatott állást abban a kérdésben: az alperes helytállóan állítja-e azt, hogy a felülvizsgálati kérelemben megjelölt CMR egyezmény 23. cikkét, a Ptk. 205. § (1) bekezdését, 216. § (1) bekezdését, a Pp. 163. § (2) bekezdését megsértve fejtette ki a másodfokú bíróság a jogi álláspontját. Nem volt jogi lehetőség arra, hogy a Kúria megítélje, téves-e az ítéletáblának az arra vonatkozó véleménye, hogy a folytatódó eljárásban a beszámítási kifogás elbírálásakor milyen tényeket, körülményeket kell mérlegelni, milyen jogszabályokat kell alkalmazni.
- [13] A jelen eljárásnak nem lehetett tárgya, megelőző jogerős döntés hiányában az sem, hogy a felülvizsgálati kérelem III. pontjában kifejtettek mérlegelésével van-e helye a marasztalási összeg leszállításának. Kizárólag az volt elbírálható, az alperesi elismerés megalapozta-e a keresetnek részítélettel helytadást. Az alperes a beszámítási kifogást megalapozó és további bizonyítást igénylő tényeken túl, egyéb olyan érvet nem szolgáltatott, amely a jogvita eldöntésének jelenlegi szakaszában az elismerésén alapuló jogerős részítélet jogszabálysértő mivoltát igazolta volna.
- [14] A megelőző eljárásokban nem sérelmezte a felperest megillető pénzüsszeg után járó kamat kezdő időpontját sem. Az, illetve a Ptk. 301/A. § megsértésének kérdése a Pp. 275. § (1) bekezdése értelmében ezért szintén nem volt vizsgálható.

- [15] A Kúria mindezekre figyelemmel a jogszabálysértés nélkül hozott jogerős részítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [16] A felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései szerint határozta meg. Az alperes az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 15. §-a, illetve az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 59. § (1) bekezdés alapján köteles az államnak megfizetni.
- [17] A Kúria döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2016. október 11.

Dr.Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Farkas Attila sk. bíró